

Pere Camps: «Als polítics no els agradaven aquells que havien estat portaveus de les ànsies de llibertat»

Entrevista al director del festival Barnasants en el marc de la 25a edició de la cita

Pere Camps | Juan Miguel Morales

Celebrar la 25a edició del festival de cançó d'autor Barnasants seria impensable sense les complicitats que ha teixit Pere Camps. La xarxa que ha creat el seu creador i artífex màxim parteix de les associacions del barri de Sants, Hostafrancs i la Bordeta i va fins a la generositat d'artistes com **Pi de la Serra**, presents des del minut zero.

A més, la coincidència del 25è Barnasants amb la commemoració dels 25 anys de la mort d'**Ovidi Montllor** és una bella unió de propòsits, com si l'herència del cantautor d'Alcoi pervisqués en tot el públic que li ha sorgit i que se li va negar en vida. Ara, però, el festival de cançó d'autor, davant l'insuficient suport institucional, ha engegat una campanya de micromecenatge a través de Goteo per assegurar la continuïtat i relleu del projecte, al qual s'hi poden fer aportacions des de 10 euros.

Quin és el balanç després de 25 edicions del Barnasants?

Pere Camps: Que un projecte cultural com el Barnasants, que va néixer l'any 1996 després d'un cicle de nou concerts a les Cotxeres de Sants, s'hagi transformat en referència internacional, des del punt de vista cultural només pot donar un balanç positiu. Tot i que seguim picant molta pedra, anem avançant, perquè la realitat del projecte, que té com a àmbit natural tots els territoris amb el

català com a llengua comuna, al mateix temps fa ponts constants amb la nostra vocació internacionalista i teixeix vincles amb altres països, sobretot llatinoamericans i evidentment amb tot el món ibèric, del qual també formem part. El balanç és positiu, però la gran dificultat és que tot això ho hem de seguir programant no amb una sabata i una espardenya, sinó amb una avarca menorquina i descalços.

La programació no té el suport necessari?

P.C: Ara mateix hi ha un seguit de lleis, sota la dictadura dels interventors públics, que ens impedeixen establir convenis per als projectes culturals. Això fa que festivals com el Barnasants no es puguin enfortir i consolidar, i només serveix a la indústria de l'entreteniment. Les anomenades lleis de la transparència només afavoreixen els grans projectes empresarials i perjudiquen les iniciatives culturals, sobretot les cooperatives, les associacions i els petits empresaris. I això des del punt de vista econòmic és un desastre. Hi ha projectes que han demostrat que són eines necessàries i potser hauran de plegar, perquè no tenen el suport necessari a causa del funcionament burocràtic de l'administració o perquè els polítics són porucs.

El festival ha seguit fidel als seus principis. Un dels primers protagonistes del cartell hi ha tornat a actuar: Pi de la Serra.

P.C: El primer recital a les Cotxeres de Sants va ser d'**Albert Pla**, i les setmanes següents van seguir uns altres vuit artistes, entre els quals ja hi havia el **Quico**. Potser va ser una selecció molt patriarcal, però en aquell moment no hi havia gaires alternatives. Són els referents que van llançar el tret de sortida. Van aportar les primeres mostres de complicitat d'un projecte que va néixer a proposta dels mateixos artistes en un bar de Madrid.

El Barnasants es va idear a Madrid?

P.C: Va ser a la sala Elígeme, a partir d'una conversa a altes hores de la matinada on hi havia **Javier Krahe, José Antonio Labordeta, Luis Pastor i Sisa**, en què parlàvem de la situació dels cantautors. Ells repetien la queixa que no actuaven a Catalunya perquè no cantaven en català. Jo els vaig explicar que als cantautors catalans els passava el mateix, que no actuaven tampoc a Catalunya, ni en català ni en castellà ni en anglès. A principi dels noranta els cantautors no existien, estaven marginats. Per la manera com es va fer la Transició, als polítics no els agradaven aquells que havien estat portaveus de les ànsies de llibertat, segurament perquè a alguns se'ls devia posar la cara vermella de vergonya.

Pere Camps Foto: Juan Miguel Morales

Quin va ser l'embrió del festival?

P.C: El **Quico** i jo érem amics de sempre. L'any 1995 vam treballar de manera conjunta l'espectacle *No pasaran... Cançons de guerra contra el feixisme*, que es va presentar al Mercat de les Flors de Barcelona i va ser tot un èxit. L'estrena va ser amb **Pi de la Serra** i **Ester Formosa** i, després, al reprendre l'espectacle en va agafar el relleu **Carme Canela**, perquè a l'Ester la van fitxar per a una sèrie de TV3. Del *No pasaran...* en recordo que als concerts hi venia molta gent gran. La majoria acabaven plorant i ens donaven les gràcies. El silenci del final de l'espectacle era impressionant. I ràpidament havíem de sortir a fer un bis més canyer, amb "Ay Carmela", i llavors fotíem en Franco de cap per avall. Era com una catarsi que feia que la gent es deixés anar.

Va ser un espectacle que ja preveia la situació política i cultural actual?

P.C: Des del punt de vista cultural, el noranta per cent dels concerts es van celebrar només a Catalunya, i no pas perquè no es volgués presentar a la resta de l'Estat, ja que també hi havia prevista la versió en castellà.

Per què, doncs?

P.C: Les cançons ja eren en castellà i la nostra intenció era fer gira per tot Espanya. Per això em vaig entrevistar a Andalusia amb els màxims responsables del PSOE, i els vaig plantejar de realitzar una part important de la gira per terres andaluses. No es va fer ni un concert. Això demostra quin tipus de partit significava i significa encara el Partit Socialista.

En canvi, sí que es va fer a Madrid.

P.C: Va ser un concert que vam muntar sense cap ajuda pública. Vam llogar el Círculo de Bellas Artes i es va omplir cada dia. Tot i això, vam patir un dèficit de dos milions de pessetes.

Aquell espectacle va ser un detonador per muntar el Barnasants?

P.C: Sí, tot plegat passava en paral·lel a l'inici del Barnasants. El primer any **Pi de la Serra** va fer un concert antològic. I el 1998, quan ja portàvem un parell d'edicions, vam fer dos dies el *No pasaran...* a Cotxeres. L'espectacle i el festival van néixer alhora.

El naixement del Barnasants va coincidir amb la mort de dos referents de la Cançó: Guillem d'Efak (15 de febrer de 1995) i Ovidi Montllor (10 de març de 1995).

P.C: No ens vam adonar que al crear Barnasants el gener de 1996 s'havien mort feia menys d'un any **Ovidi Montllor** i **Guillem d'Efak**. De fet, no ho vam commemorar fins a la desena edició. L'espectacle *Ovidi 25* no serà una proposta nostàlgica, sinó una manera de reivindicar-lo com a activista cultural i creador de cançons, moltes de les quals són actuals. La programació del 25è Barnasants pretén reivindicar el seu llegat com una eina que ens ajuda a la lluita i a la transformació social amb la voluntat d'assolir l'ideari llibertari que hi ha en les seves cançons. Volem que **Ovidi Montllor** inauguri i tanqui el Barnasants 2020, i intentarem que l'espectacle es presenti a tots els territoris de parla catalana.

En tots aquests anys han marxat artistes però també s'han escoltat noves veus. De quins debuts tens un record especial?

P.C: Dir noms seria citar-ne uns i desmerèixer-ne uns altres, per això ho diré d'una altra manera: hi ha generacions Barnasants, tothom les coneix. M'agraden els cantautors i cantautores, perquè dono molta importància a les lletres. Més que la cançó protesta, prefereixo la terminologia que es refereix a les cançons amb text, igual com existeix el teatre de text, proper a la literatura. Alhora, tal com diuen els portuguesos quan parlen de canção de intervenção, la cançó d'autor intervé des del text literari i poètic, i per això els cantautors han musicat des de sempre els poetes. És un orgull que en 25 anys gent com **Pau Alabajos**, **Cesk Freixas**, **Ivette Nadal**, **Meritxell Gené** o **Montse Castellà** comencessin tocant al Harlem i actualment puguin inaugurar o cloure el Barnasants. Recordo la primera conversa amb en **Cesk**, i veure com inaugurava l'edició de l'any passat va ser una gran satisfacció. Estic contentíssim.

Quin és el llegat del Barnasants?

P.C: Espero poder deixar el festival en condicions a un equip fantàstic de gent jove que el podrà portar millor que jo. Tot està preparat perquè em pugui jubilar, però necessitem trobar un suport econòmic durador.

El festival Barnasants també vol ser una manera de fer i de veure.

P.C: El que hem aconseguit és crear un planter a l'escena musical catalana. A mi que també m'apassiona el futbol, m'agrada poder dir que el Barnasants és la Masia de la Cançó. És l'únic projecte de cantautors i cantautores que defensa artistes com **Sílvia Tomàs**, que em sembla fantàstica, o una veu nova en castellà com **Guille Jové**, i al mateix temps també reivindica, entre altres, noms com els de **Jabier Muguruza** o **Pablo Guerrero**, que no vindrien a Catalunya si no fos gràcies al festival.